



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 319/2025
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Миролјуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Рајића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 284/24 од 10.06.2024. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 374/24 од 05.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 19.03.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Рајића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 284/24 од 10.06.2024. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 374/24 од 05.12.2024. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку и повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину К 284/24 од 10.06.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од осам месеци у коју му је урачунато време проведено у притвору. Према окривљеном изречана је мера безбедности обавезног лечења алкохоличара и мера безбедности забрана даљег узнемиравања, приближавања и комуникације са оштећеном. Окривљени је ослобођен плаћања судског паушала и трошкова поступка које ће суд имати за ангажовање браниоца по службеној дужности и вештака, а који ће пасти на терет буџета суда, док је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка ОЈТ у Зрењанину у износу од 35.533,45 динара, као и трошкове које је ОЈТ Зрењанин имало за ангажовање браниоца по службеној дужности, а чији ће износ бити опредељен посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Зрењанину Кж1 374/24 од 05.12.2024. године одбијене су као неосноване жалбе ОЈТ у Зрењанину и браниоца окривљеног, а пресуда Основног суда у Зрењанину К 284/24 од 10.06.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвоката Владимира Рајића, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, док из образложења захтева произилази да га подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3) ЗКП са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или укине другостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и наводи да кривично дело прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) КЗ не врши онај ко предузима неке радње које се односе на професионални живот неког лица, као што је конкретан случај са оштећеном, према којој је окривљени предузимао радње које се односе на њен професионални живот, већ се ово кривично дело може извршити само ако се радње односе на лични живот оштећене, што овде није случај, па самим тим нису испуњени законски услови за постојање овог кривичног дела. Поред наведеног, бранилац наводи и да упорност, која подразумева понављање неке радње ради остваривања неког циља, као нужан услов за постојање овог кривичног дела, није испуњен.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Наиме, у изреци пресуде је наведено да је окривљени АА у време, месту и на начин ближе описан у изреци пресуде, „у периоду од 04.12.2023. године до 10.05.2024. године ... у стању у коме је био смањено способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, али не до битног степена, због стања алкохолисаности...., упорно предузимао радње на начин на који може осетно да угрози лични живот изазивајући страх код оштећене...., након тога је окривљени свакодневно долазио у просторије Центра за социјални рад у Житишту, ...тражећи да се распита где су му жена и дете, тражећи помоћ и увек тражећи оштећену..., покушавајући да када је требао да иде на психијатријски преглед...мимо њене воље да је загрли у ходнику Центра, што она није дозвољавала из разлога непријатности, па су је колеге одбраниле и изазивајући осећај страха код оштећене, када је тражио поново у Центру за социјални рад, претио раднику Центра..., да би док је био на одслужењу казне затвора...више пута позивао Центар...тражећи оштећену да разговарају, иако би то избегавала, ...окривљени би је опет позивао и тражио и сви позиви и настојања окривљеног да ступи у контакт мимо воље оштећене стварали су јој осећај страха и несигурности, а дана 24.04.2024. године, без дозволе радника обезбеђења ушао у просторију Центра... гласно тражећи и довикујући оштећену, лупајући по зидовима ходника, па када је поново био у затвору

због учињеног прекршаја оштећену више пута тражио телефоном иако је оштећена то одбијала, те по изласку из затвора ... дошао до зграде општине...тражећи оштећену да са њом прича када му је забрањен улаз у просторије општине, чекао на клупи, па када је оштећена дошла испред зграде општине дао јој је отпусну листу из затвора и када му је оштећена дала једнократну помоћ од 3.000,00 динара, коју је узео, устао је са клупе и кренуо ка оштећеној говорећи јој да уколико му не доведе жену да ће јој направити велико срање и на удаљености од два до три метра почео да маше и трчи ка њој држећи стиснуте шаке у песнице изазивајући осећај страха и осетне угрожености за лични живот и тада је у присуству радника обезбеђења... рекао да ће доћи са пиштољем и побити све, при чему је био свестан свога дела, хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено.“

Чињенични опис кривичног дела утврђен у изреци правноснажне пресуде садржи сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела прогањање из члана 138а став 1. тачка 5) КЗ, за које је овај окривљени правноснажно оглашен кривим.

Поред изнетог, из свих радњи које је окривљени предузео према оштећеној, континуирано, у току одређеног временског периода, дужем од пет месеци, настојећи да са истом успостави контакт, било доласком у просторије Центра за социјални рад у Житишту, било позивањем путем телефона и инсистирањем да разговара са оштећеном противно њеној вољи, да је једном приликом покушао и да је загрли, а приликом предаје једнократне помоћи и кренуо ка оштећеној говорећи јој да уколико му не доведе жену да ће јој направити велико срање и на удаљености од два до три метра почео да маше и трчи ка њој држећи стиснуте шаке у песнице, произилази да је понављањем наведених радњи исказао упорност и то таквог интензитета да је подобно да код оштећене према којој су радње биле управљене изазову психичку несигурност и страх, односно да осетно угрозе лични живот оштећене у који несумњиво спада и пословни живот, тим пре што је окривљени наставио са радњама према оштећеној и када више није била укључена у предмет његове супруге и детета.

Такође су неосновани наводи браниоца окривљеног којима се истиче повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП стога што је суд требало да окривљеног у целости ослободи плаћања судских трошкова, а не делимично, имајући у виду да ослобађање окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка уколико су испуњени законски услови из члана 264. став 4. ЗКП је, у закону предвиђено само као могућност, те није суд у обавези да окривљеног, у сваком случају ослободи од дужности накнаде трошкова кривичног поступка. Да ли, у конкретном случају, има места ослобађању окривљеног од дужности плаћања трошкова кривичног поступка је питање чињеничних утврђења суда, а која не могу бити предмет разматрања Врховног суда у поступку по поднетом захтеву за заштиту законитости.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је недозвољен.

Бранилац окривљеног у преосталом делу захтева наводи да је седница већа другостепеног суда одржана дана 05.12.2024. године, а да је члан већа била судија Сузана Радаковић, којој је престала судијска функција два дана касније и то дана 07.12.2024. године, а пресуда другостепеног суда није донета све до 22.01.2025. године како пише на порталу суда, на који начин суштински указује да је суд био непрописно састављен а самим тим и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 3) ЗКП, која повреда не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, па је Врховни суд, у овом делу, захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Рајића, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, захтев у односу на повреде закона наведене у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председника већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић